

TÜSİAD: “Arz güvenliğinin aciliyetine bağlı olarak piyasa mekanizması ile uyumlu, kapsamlı bir çözüm planının yürürlüğe konması gerekmektedir.”

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği’nin (TÜSİAD) girişimiyle 17-19 Kasım 2006 tarihleri arasında Sapanca’da düzenlenen enerji piyasalarının liberalleşmesi konulu Arama Konferansı, toplantıda yapılan çalışmaların ardından bir sonuç bildirgesi düzenlenerek tamamlandı. Enerji sektörünün geleceğini etkileyecek nitelikteki bu toplantının sonucunda şu noktalar ön plana çıktı:

“17-19 Kasım 2006 tarihinde TÜSİAD tarafından enerji piyasalarının liberalleşmesi ve mevcut yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla düzenlenen Arama Konferansı, enerji sektöründe faaliyet gösteren üst düzey özel ve kamu sektörü temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda, öncelikli olarak enerji sektöründeki mevcut sorunlara ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik “Akımlar Beyin Fırtınası” çalışmasıyla sektördeki sorunların tespitine yönelik olarak çok sayıda fikir üretilerek bu sorunlara çözümçül yaklaşımlar aranmıştır. Bu toplantıda ortaya çıkan sonuçların bir strateji öneri belgesi olarak hazırlanması ve kamuoyu ile paylaşılması kararlaştırılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi Güler toplantı sonunda yaptığı konuşmada Bakanlık olarak yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi vermiştir. Ayrıca, iki gün boyunca yapılan Arama Konferansı’nın sektörün gelişimi açısından çok yararlı olduğunu bildirmiş ve bu toplantıyı, oluşturulması kararlaştırılmış bulunan Enerji Sektörü Strateji ve Koordinasyon Çalışma Grubu’nun ilk toplantısı olarak gördüğünü vurgulamıştır. Hem strateji belgesinin değerlendirileceği, hem de özel sektör-kamu sektörü koordinasyonun inşa edileceği Enerji Sektörü Strateji ve Koordinasyon Çalışma Grubu’nun sürekli çalışmalarına başlamak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı’nın başkanlığında ve davetiyle iki ay sonra toplanmasına karar verilmiştir.

Toplantının sonucunda, Çalışma Gruplarının oluşturacakları strateji belgelerinin konsolide edilerek katılımcılarla paylaşıldıktan sonra iki hafta içerisinde sonuçlandırılması kararlaştırılmıştır.”

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
BASIN BÜROSU

Meşrutiyet cad.No.74 Tepebaşı 80050 – İSTANBUL
Tel: (0212) 2495448 / 2491929 / 2515313 / 2490723 Fax: (0212) 2933783



“Enerji Piyasalarının Liberalleşmesi Arama Konferansı” Sonuç Bildirgesi 17–19 Kasım 2006, Sapanca

17–19 Kasım 2006 tarihleri arasında Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) tarafından enerji piyasalarının liberalleşmesi ve mevcut yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla düzenlenen Arama Konferansı, enerji sektöründe faaliyet gösteren üst düzey özel ve kamu sektörü temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda, öncelikli olarak enerji sektöründeki mevcut sorunlara ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik “Akımlar Beyin Fırtınası” çalışmasıyla sektördeki sorunların tespitine yönelik olarak çok sayıda fikir üretilerek bu sorunlara çözümcül yaklaşımlar aranmıştır. Bu toplantıda ortaya çıkan sonuçların bir strateji öneri belgesi olarak hazırlanması ve kamuoyu ile paylaşılması kararlaştırılmıştır.

Toplantıda, katılımcılar gruplara bölünerek çeşitli senaryo çalışmalarıyla Türkiye enerji piyasaları için tehditler ve fırsatlar belirlenmiştir. Bu çalışmalar sonucunda öncelikli fırsatlar olarak Türkiye’nin büyüme potansiyeli, jeopolitik konumu, liberalizasyon ve özelleştirme süreci, çevre, enerji yoğunluğu, enerji çeşitlenmesi ve yerli kaynaklara dayalı gelişme potansiyeli ve verimlilik üzerine yoğunlaşmıştır. Grupların ortak olarak belirlediği tehditler ise arz güvenliğinin tehlikede olması, maliyet esasına dayalı şeffaf bir fiyatlandırma mekanizmasının olmaması, mevzuatın sektörün dinamikliğine uyum sağlayamaması, sektörün sorunlarına bütünsel olarak bakamama ve liberal piyasanın henüz olgunlaşmamış olmasıdır.

Ortak fırsat ve tehditlerin belirlenmesinin ardından, bu tehditlere çözüm bulmak ve fırsatları değerlendirmek amacıyla “Stratejik Yaklaşım” çalışması yapılmıştır. Stratejik yaklaşım dahilinde, makro çerçeve, kurumlararası koordinasyon, özelleştirme, mevzuat çalışmaları, piyasanın oluşması ve kısa vadede alınması gereken tedbirlere yönelik çalışmalar yapmak üzere altı grup oluşturulmuştur. Bu gruplar ilk çalışmalarını tamamlayarak strateji belgesi hazırlamaya yönelik olarak ilk saptamalarını yapmışlardır.

Makro Çerçeve Çalışma Grubu, AB direktifleriyle uyumlu ve Türkiye’nin enerji terminali olma hedefini göz önünde bulunduran bir enerji stratejisi ve bu stratejiyi uygulamaya geçirecek 5, 10 ve 20 yıllık planlar üzerinde çalışmıştır. Çalışma Grubu yatırım ortamının iyileştirilmesi ve uzun vadede güvenilir bir yapıya kavuşturulması için alınması gereken önlemleri ele almıştır. Çalışma Grubu en kısa vadede elektrik ve doğal gaz piyasalarındaki üretim ve ticaret faaliyetlerinin serbest piyasa koşullarında kısıtlama olmaksızın oluşturulması için gereken önlemleri sıralamıştır. Ayrıca, yerli ve yenilenebilir kaynakların devreye alınması için gerekli düzenlemelere ilişkin öneriler yapılmıştır.

Kurumlararası Koordinasyon Çalışma Grubu, özel sektör ve kamu sektörü arasında iletişim ve koordinasyon sağlanması için bir ortak platform kurulması, bürokrasinin azaltılması konularını ele almıştır. Bu çerçevede Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından toplanacak bir “Enerji Sektörü Strateji ve Koordinasyon Çalışma Grubu” kurulmasına karar verilmiştir. Çalışma Grubu yılda altı kez toplanacaktır. Çalışma Grubunun katılımcıları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, DPT, Rekabet Kurumu, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TBMM Sanayi, Ticaret ve Enerji Komisyonu ve ilgili özel sektör temsil örgütleri

olarak tespit edilmiştir. Çalışma Grubu, % 50 kamu ve %50 özel sektör temsil esasına göre oluşacaktır. Çalışma Grubunun gündemi önceden oluşturulacaktır. Her toplantıda toplantı sonuçları bir uygulama takvimine bağlanacak ve sonuçlar grup üyelerine ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Özelleştirme Çalışma Grubu, özelleştirmenin bir an önce gerçekleştirilmesi gerekliliğinin altını çizmiştir. Özellikle dağıtım özelleştirmelerinin tamamlanmasıyla hizmetin kalitesinin ve sürekliliğinin artacağı belirtilmiştir. Çalışma Grubu, elektrik ve doğalgaz özelleştirmelerini ayrı ele almıştır. Elektrik sektöründe başlanan dağıtım özelleştirmelerinin devam etmesi, bir an önce bitirilmesi, üç bölgenin dağıtım özelleştirmeleri tamamlanmadan diğer 17 bölgenin özelleştirilmesinin bir takvime bağlanması ve üretim özelleştirmelerinin hazırlıklarının tamamlanmasının, arz güvenliğinin sağlanması açısından önemli olduğu belirtilmiştir. Doğalgaz özelleştirmeleri için ise, 4646 sayılı kanunun aksatılmadan uygulamaya konulmasının önemi vurgulanmıştır. Bu kapsamda, kontrat devri ihalelerinin acilen sonuçlandırılması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca belediyelere ait dağıtım şirketlerinin de özelleştirilmesinin gerekliliği ifade edilmiştir.

Mevzuat Çalışma Grubu liberal enerji piyasalarının tesis edilmesi doğrultusunda yasaların oluşturulması ve revizyonu konusunda çalışmıştır. 4628 sayılı kanunda lisansı alınmış yatırımların realize olması bakımından kontrol, izleme, tedbir ve yaptırım konularında mevzuatta yapılanmanın tamamlanmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Mevzuatın hazırlık aşamasında tüm sistem aktörlerinin katkısı ve mutabakatının sağlanmasının ilke edinmesi gerekliliği belirtilmiştir. Buna bağlı olarak, piyasanın oluşumunu tehdit eden ve daha önce çıkarılmış yasaların da tekrar gözden geçirilmesi üzerinde durulmuştur. İkili anlaşmalar modeline ve DUY sistemine ilave olarak kapasite mekanizması oluşturulması üzerinde çalışılması ve yeterli mevzuatın geliştirilmesinin gerekliliği ifade edilmiştir.

Piyasa Oluşturulması Çalışma Grubu, enerji piyasalarının oluşturulmasının önündeki engellerin kaldırılması ve işler bir borsa oluşturulması konuları üzerinde çalışmıştır. Piyasaların sağlıklı çalışabilmesi için EÜAŞ ve TETAŞ tarifelerinin şeffaf bir şekilde oluşumunun sağlanması ve üretim özelleştirmelerinin bir an önce yapılmasının önemi vurgulanmıştır. Bu bağlamda, “gün öncesi piyasaları”nın en geç 1.5 sene sonra, “vadeli işlemler piyasası”nın 2-3 sene içerisinde ve organize elektrik borsasının orta vadede kurulması konularında çalışılmıştır. Doğal gaz sektöründe de serbest rekabete dayalı bir piyasanın oluşturulması ele alınmıştır.

Kısa vadede alınması gereken önlemler konusunda kurulan Çalışma Grubu’nda ise öncelikli olarak arz güvenliği ve acil yatırımların gerçekleşmesine yönelik tedbirler konusunda kamu ve özel sektör temsilcileri ayrıca bir çalışma yapacaklardır.

Toplantının sonucunda, Çalışma Gruplarının oluşturacakları strateji belgelerinin konsolide edilerek katılımcılarla paylaşıldıktan sonra iki hafta içerisinde sonuçlandırılması kararlaştırılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi Güler toplantı sonunda yaptığı konuşmada Bakanlık olarak yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi vermiştir. Ayrıca, iki gün boyunca yapılan Arama Konferansı’nın sektörün gelişimi açısından çok yararlı olduğunu bildirmiş ve bu toplantıyı, oluşturulması kararlaştırılmış bulunan Enerji Sektörü Strateji ve Koordinasyon Çalışma Grubu’nun ilk toplantısı olarak gördüğünü vurgulamıştır. Hem strateji belgesinin değerlendirileceği, hem de özel sektör-kamu sektörü koordinasyonun inşa edileceği Enerji Sektörü Strateji ve Koordinasyon Çalışma Grubu’nun sürekli çalışmalarına başlamak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı’nın başkanlığında ve davetiyle iki ay sonra toplanmasına karar verilmiştir.

TÜSİAD-ETKB
ENERJİ PİYASALARININ LIBERALLEŞMESİ ARAMA KONFERANSI
17-19 KASIM 2006

